

TÜRK HAVA KURUMU

YAMAÇPARAŞÜT YARIŞMA KURALLARI

2008

FAI Spor Kodu Genel Bölüm ve Spor Kodu Bölüm-7 kurallarına göre hazırlanmıştır.

ÖNSÖZ

Uluslararası Havacılık Federasyonu (FAI), kendi tüzüğünde belirtildiği gibi, esas olarak havacılık sporlarıyla (yarışmalar ve rekorlar) ve uzay çalışmalarıyla ilgilenen bir dünya organizasyonudur. FAI kendi ülkelerinde havacılık sporlarını idare eden ulusal organizasyonları tek bir örgüt çatısı altında toplar.

FAI Spor Kodu Genel Bölüm, belirli hava sporlarına ait kuralları içeren çeşitli özel bölümlerden oluşur. Genel Bölüm, tüm hava sporlarına ait ortak kuralları ihtiva etmekte olup, bu kurallar FAI Hava Sporları genel komisyonu tarafından hazırlanır. Spor Kodunun diğer bölümleri ise belirli Hava Sporlarına ait kuralları ihtiva eder ve bu kurallar ilgili FAI Hava Spor Komisyonlarınca hazırlanır. FAI Spor Kodunun esas amacı, adil bir yarışma sağlayarak hava sporlarına katılma zevkini artırmaktır.

Türkiye’de Yamaçparaşüt Şampiyonası / Yarışması düzenleme ve Spor Kodunu uygulama yetkisi FAI’nin aktif üyesi olan Türk Hava Kurumu’ndadır. Kendi ülkelerinde Ulusal Hava Sporlarının kontrolünü yapan FAI üyeleri, Spor Kodunda “NAC” olarak belirtilmiştir.

Bu yarışma kuralları, FAI Spor Kodu Kurallarına (Spor Kodu Genel Bölüm ve Spor Kodu Bölüm-7) göre hazırlanmıştır. Ulusal Yamaçparaşüt yarışmasına katılan bütün pilotlar bu kurallara harfiyen uymak zorundadır.

YARIŞMA KURALLARI

1. GENEL KURALLAR

1.1 Süre

Şampiyona süresi 3 gündür.

1.2 Geçerlilik

Şampiyonanın geçerli olabilmesi için minimum 2 (iki) maksimum 6 (altı) geçerli görevin yapılması gereklidir.

1.3 Pilot Yeterliliği

Yarışma, ilgili Ulusal kulübe üye (Spor Kodu Bölüm – 7 C) ve Yamaçparaşütü branşını içeren FAI Sporcu Lisans hakkına sahip olan herkese açıktır;

Pilotlar ayrıca, uçuş için belirlenmiş bulunan faaliyet sınırları dahilinde her türlü hava ve rüzgar koşullarında (kalkış yöntemleri göz önünde bulundurularak) kalkış yapabilme yeteneğinde olduklarını gösterebilmelidirler.

1.4 Kategoriler

Yarışma katılımcı sayısına bağlı olmak üzere hedef dalında aşağıdaki kategorileri içerecektir;

- Genel Ferdi Klasman
- Türkiye Klasmanı
- Bayanlar Klasmanı
- Takım Klasmanı

1.5 Takımın Oluşumu

Yamaçparaşüt takımı en az 2 (iki) en fazla 4 (dört) kişiden oluşmalıdır. Yarışmacılar bir yarışmada birden fazla takım için yarışamazlar.

1.6 Sigorta

Bütün yarışmacılar geçerli bir ferdi kaza sigortasına sahip olmalıdır. Ferdi kaza sigortası minimum teminat tutarları yarışma bülteninde açıklanmaktadır.

1.7 Kayıt

Yarışmaya katılmak isteyen pilotlar, başvurusunu doğrudan organizatöre yapacaktır. Tüm pilotlar aşağıdaki evrakları kayıt süresinin sonuna kadar organizatöre teslim etmek zorundadır.

- Pilotun imzalı başvuru formu
- Pilotun ferdi kaza sigorta poliçesi
- Sağlık raporu (tam teşekküllü hastaneden uçuculuğa uygun olarak alınacak)
- Yarışmaya katılacak yamaçparaşütün teknik bilgileri
- 2 adet fotoğraf (Sporcu Lisansı için)

1.8 Yamaçparaşütü ve Malzemeleri

Yarışmacı tarafından temin edilen yamaçparaşütü ve malzemeleri yarışmaya uygun performans ve standartta olmalıdır. Organizatör kabul edilebilir standartlara sahip olmayan yamaçparaşüt ve malzemelerini reddetme hakkına sahiptir. Organizatörün ayrıca yarışma sırasında yarışan herhangi bir yamaçparaşütünü kontrol etmeye ve gerekirse güvenlik nedenleriyle uçuşunu engellemeye hakları vardır.

1.9 Yarışma Numaraları

Uçuş sırasını belirlemek için pilotlar ya da takımlar arasında rastgele çekiliş yapılacaktır. Katılım belgelerindeki bilgiler esas alınarak her bir takım üyelerine 1,2,3,4... gibi numaralar tahsis edilir. Rastgele yöntemle belirlenen takım ve pilot uçuş sırasına uygun olarak yarışma numaralarını takım ve pilotlar kendi içlerinde paylaşacaklardır.

1.10 Giriş Ücretleri

Yarışma giriş ücreti 30 Eurodur. Yarışmacıların, resmi antrenman ve yarışma süresince kalkış bölgesi ile ofis arasındaki ulaşimleri THK tarafından karşılanacaktır.

2. Yarışma Direktörü

Yarışma Direktörü, yarışmanın iyi bir şekilde yönetilmesinden aynı zamanda düzenli ve emniyetli biçimde yürütülmesinden sorumludur. Spor Kodu ve Ulusal Yarışma Kurallarına uygun olarak uygulayıcı kararlar alacaktır. Bir yarışmacıyı, hatalı davranışı ya da kuralları ihlali nedeniyle cezalandırabilir ve diskalifiye edebilir. Bir veya birden fazla kişiyi yarışma görevleri ve test uçuşları için kendisine yardımcı (asistan) olarak seçebilir.

3. BRİFİNG

Organizatörün talebi ile yapılan bu brifingde tüm yarışmacılar, takım kaptanları ve görevliler hazır bulunmalıdır. Bu brifingde görev, hava durumu ve genel konular hakkında bilgiler verilir. Brifingde bildirilen uçuş güvenlik şartları tüzük niteliği taşır.

4. Takım Kaptanı ve Pilotların Sorumluluğu

Takım kaptanı, organizatörler ve ekibi arasındaki irtibatı sağlar. Takım kaptanı aynı zamanda yarışmacı pilot olabilir. Tüm pilotlar güvenlik sebebi ile hasta ve rahatsızken uçmamak, başkalarının hayatını tehlikeye atmamak ve kuralları okuyup anlamakla sorumludur.

5. SONUÇLARIN AÇIKLANMASI

Tamamlanan turun ardından geçici sonuçlar 3 saat içerisinde ilan edilecektir.

6. ŞİKÂYET VE İTİRAZLAR

Şikâyet ve itirazlar pilotlar tarafından yazılı olarak Yarışma Direktörüne veya yardımcısına elden verilmelidir. Şikâyet ve itirazlar geçici sonuçların açıklanmasından sonra 2 (iki) saat içerisinde yapılmalıdır. Şikâyet ve itirazlar Yarışma Direktörü tarafından incelenir. Sonuçtan memnun olmayan pilotlar protesto etme hakkına sahiptir. Protestolar yazılı olarak ve nakit olarak verilecek protesto ücreti ile birlikte sonucun bildirilmesinden sonra 2 (iki) saat içinde yapılmalıdır. Yarışma Direktörü veya yardımcısı her protestoyu geciktirmeden Jüri Başkanına sunar. Jürinin aldığı karar kesindir. Protesto uygun bulunduğu takdirde protesto ücreti yarışmacıya iade edilir.

7. JÜRİ

Bir başkan ve bir ya da iki üyeden oluşur. Jüri üyeleri organizatör tarafından belirlenir. Jüri üyeleri; yarışmacı, takım üyesi veya organizasyonda herhangi bir görevi üstlenen birisi olmamalıdır. Bütün jüri üyeleri FAI Spor Kodu ve Ulusal Yarışma Kuralları ile talimatları hakkında bilgiye sahip olmalıdır.

8. UÇUŞ VE GÜVENLİK KURALLARI

8.1. Kanunlara Uyma

Her yarışmacıdan ülkenin havacılık kurallarına ve kanunlarına uyması istenir. Bu kurallara karşı yapılacak herhangi bir ihlal yarışma dışı bırakılma sebebi olabilir. Yarışmaya katılan bir kişi veya yarışmacının, sporun itibarını düşürecek kötü bir davranışta bulunması durumunda o kişi hemen yarışmadan ve yarışma yerinden dışarı çıkarılır ve ileride yapılacak yarışmalara alınmaz.

8.2. Uçuş Sınırlamaları

Her yamaçparaşütü, pilotu tarafından bir ön uçuş kontrolüne tabi tutulacak ve uygun değilse kullanılmasına izin verilmeyecektir. Ayrıca akrobasi de dahil olmak üzere diğer yarışmacılar için tehlikeli olabilecek manevralarda bulunmak yasaktır.

8.3 Yamaçparaşüte Zarar Verilmesi

Büyük bir zarar hiç bekletilmeden organizatöre rapor edilirse daha sonra yamaçparaşüt tamir edilebilir. Değiştirilen bir parça orijinal özelliklerine tam olarak uymalıdır. Yamaçparaşütün çeşitli sebeplerden zarar görüp değiştirilmesi, yamaçparaşütün zarar görmesi veya pilotun kendi isteği dışında yamaçparaşütün çalınması durumunda Yarışma Direktörünün izin vermesi halinde aynı sınıfta uçabilecek aynı yamaçparaşütle veya benzer yamaçparaşütle değiştirilebilir.

8.4 Koruyucu Teçhizatlar

Her yarışmacı, yamaçparaşüt uçuşlarına uygun koruyucu bir kask ile bot giymek ve tüm uçuşlarda **yedek paraşüt bulundurmak zorundadır.**

8.5 Sağlık

Sağlıklı olmayan pilot uçmamalıdır. Yarışmacının havada performansını etkileyecek herhangi bir yaralanma veya kullandığı ilaçlar uçuştan önce Yarışma Direktörüne rapor edilmelidir.

8.6 Çarpışmadan Sakınma

Brifingde verilen uçuş hattında dolaşma, dönme ve inme kurallarına uymalı, yamaçparaşüt hava trafik kurallarına itaat edilmeli ve çevre kontrolü her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Bir yarışmacı havada yamaçparaşütün yapısal bütünlüğü hakkında şüphe içerisinde ise uçuşa devam etmemelidir.

8.7 Tehlikeli Uçuş

Kendilerini veya diğer yarışmacıları tehlikeye sokacak şekilde uçuş yaptığının kanaat getirilen yarışmacılar Yarışma Direktörünün takdiri ile yarışmadan çıkarılabilirler.

8.8 Bulut İçi Uçuş

Bulut içi uçuş yapmak yasaktır.

8.9 Rüzgar Hızı

Yarışma puanlaması amacıyla kabul edilebilir en yüksek rüzgar hızı 7 m/sn. dir. Şayet bir yarışma uçuşu sırasında rüzgar hızının 7 m/sn. den daha fazla olmaya devam etmesinin tahmin edilmesi durumunda, rüzgar hızı yeterli bir seviyeye ininceye kadar yarışma durdurulacaktır. Üst seviyelerdeki ölçülemeyen rüzgar hızları dikkate alınmaz.

8.10 Harici Yardım

Yarışmanın adil olabilmesi ve yarışmanın sadece pilotlar arasında geçmesini sağlamak amacı ile dışarıdan her türlü yardım yasaktır.

8.11 Telsiz

Telsizler sadece havada güvenlik sebeplerinden dolayı kullanılabilir. Yarışmanın organizatörü resmi güvenlik frekansını bildirecektir. Duruma göre bir veya birkaç frekans organizatör tarafından bildirilebilir. Bütün telsizler uçuş süresince bu frekansta kalacaktır. Organizatör, pilotların telsizsiz uçmalarından sorumlu değildir.

8.12 KALKIŞ

Her pilot ancak resmi kalkış anonsunun duyulmasından sonra görev için kalkış yapabilir.

8.13 Görevin Bekletilmesi veya İptali

Güvenlik sebeplerinden dolayı Yarışma Direktörü hava koşullarının tehlikeli hale geldiğini düşünürse göreve ara verebilir veya iptal edebilir.

8.14 Hedefe iniş görevlerinde kurallar ve skorlar Spor Kodu Bölüm-7'ye göre uygulanacaktır.

9. HEDEF

Hedefin bulunduğu yer, hedefe her yönden yaklaşabilmeye imkan verecek durumda olmalıdır. Bu yer Yarışma Direktörü tarafından belirlenir. Yarışma süresi içinde hedefin yeri değiştirilebilir ancak uçulmakta olan bir tur esnasında bu işlem yapılmaz.

Açıkça görülebilecek şekilde işaretlenmiş bulunan daireler sıfır nokta merkezli olarak 0.5 m, 2.5 m, 5 m ve 10 m yarıçaplı olarak merkezlenmelidirler.

(Hedef ayarlama kılavuzu: Tepe üzeri kalkış: Öngörülen mesafe ile yükseklik arasındaki oran (kalkış yeri–hedef) en çok 5:1 olacaktır, en az irtifa farkı 150 metredir.)

9.1 Ölçüm Alanı

Ölçüm alanı, yarışmacıların skorlarının ölçüldüğü düz bir yerdir. Bu alan açıkça görülebilecek şekilde işaretlenmiş bir daire şekliyle temsil edilir. Ölçüm alanının yarıçapı 5 metredir.

Ölçüm alanı çim, kum, halı vb. şeylerden olacak şekilde hakemlerin, pilotun ilk temas ettiği yeri belirleyebilmelerine imkan verecek şekilde hazırlanmalıdır. Ölçüm alanı bulunduğu yer ile aynı seviyede olmalıdır.

Yarışma Direktörü veya Hedef Yarışma Hakemi, diğer yarışma görevlileri için ölçüm alanı çevresinde sadece onların kullanımına mahsus olmak üzere bir bölüm ayırarak sınırlandırır (bu yerin hedefe uzaklık yarıçapı en az 10 metredir).

9.2 Rüzgar Yön Göstericisi

Kolayca görülebilecek bir rüzgar tulumu ve yön göstericisi hedef alanı görüş sahası içinde yere yerleştirilmiş olacaktır.

9.3 Rüzgar Hızı Kaydedicisi

Rüzgar hızı ölçüm cihazları hedefin 50 metrelik civarı dahilinde ölçülecektir.

Rüzgar hızını otomatik olarak ölçmeye yarayan cihazın (sistemin) çalışmaması durumunda, hakemler yarışmanın tamamlanabilmesi için yerden en az 2 (iki) metre yükseklikte çalıştırılmak şartıyla mekanik ölçüm sistemlerine dönebilirler.

9.4 Turların Sayısı

Bir gün içerisinde en çok 5 (beş) tam tur yarışma uçuşu yapılacaktır.

Herhangi bir turda elde edilen sonuçlar, o turun tam olarak tamamlanması (örnek; o tura katılan bütün yarışmacıların skor veya ceza olarak turu bitirmiş olmaları gerekir) halinde geçerli olacaktır. Bir tur devam ederken herhangi bir sebeple yarışmaya ara verilmesi durumunda, ara verme sebebi ortadan kalktığına kalınan yerden yarışmaya devam edilir.

Hava şartlarının uygun olması halinde yarışmaların başlamasından önce en az 1 (bir) antrenman turu yapılacaktır.

9.5 Kalkış

Yarışmacılar kalkış hakeminden önceden izin almadıkça yayımlanmış bulunan yarışma numaralarına göre hazırlanan kalkış sırasına uygun olarak kalkışlarını yapacaklardır.

- Hazırlanmış bulunan kalkış sırasına göre kalkış yapması için kalkış hakemince ilerlemesi istenen yarışmacının bunu yapmaya hazır olmaması durumu, ona o turun skoru yerine en yüksek ceza skoru verilmesi için yeterli olacaktır.
- Kalkış/çıkış zaman sırası mahalli şartlara ve kanadın performans seviyesine bağlıdır.

9.6 Pilotlar Arasındaki Mesafe

Uçmakta olan pilotlar emniyetli ve engelsiz bir inişi güvenceye almak amacıyla kendi aralarında dikey kademe (yükseklik olarak) sağlamalıdır. Hedefin 150 metre yukarısında bulunulurken pilotların birbirlerini geçmelerine müsaade edilmez. Aksine davranış en yüksek ceza skoru ile cezalandırılmaya sebep olabilir.

9.7 İkaz Etme Şekli

Havadaki pilotlara hedef bölgesinden uzak durmalarını (emniyet yönünden) belirtmek için ölçme bölgesinde bulunan kişi veya kişilerce kullanılacak resmi işaret, kırmızı bir bayrağın sallanmasıdır.

9.8 Son Yaklaşmanın Açıklanması

Yarışmacı yüzünü hedefe döndüğü an (makul bir irtifada) onun son yaklaşımda olduğu, dolayısıyla yarışma hakemi onun hedefe yaklaşmak için kesin kararını verdiğini, bundan sonra rotasında önemli bir değişiklik yapmayacağı kanaatine varır. Yarışmacının bu noktadan itibaren rotasında yapacağı manevralar yarışma hakeminin kanaatinde bir değişiklik yapmayacaktır.

9.9 Uçuş Tekrarları

Bir yarışmacı anlaşmazlık konusu olan bir uçuşu ile ilgili olarak inişinin hemen ardından, hedef bölgesinden ayrılmadan ve skor kağıdını imzalamadan yarışma hakemine müracaat etmek suretiyle bir uçuş tekrarı talebinde bulunabilir. Yarışmacı, uçuş tekrarı talebini (Yarışma Direktörü veya Yarışma Hakemi ile konuşması hariç) hiç kimse ile görüşmeden kayıt hakemine kaydettirmelidir.

Yarışmacıya bir uçuş tekrarı hakkı tanınması halinde, onun o turda elde ettiği skorlar iptal edilecektir. Uçuş tekrarları, söz konusu turun tamamlanmasının ardından yaptırılacaktır.

Yarışmacıya bir uçuş tekrarı hakkı verilmemesi durumunda, yarışmacı skor belgesini imzalamayı reddedecek olursa bu bir şikâyet olarak değerlendirilecek ve meydana gelmiş olan bu şikâyet durumu zamanlı olarak kayda alınacak ve yarışmacı (pilot) durumdan haberdar edilecektir.

Sadece aşağıdaki hallerde bir uçuş tekrarı verilebilir;

- Yarışmacının iniş noktasına dokunmasından önceki 30 saniye içerisinde rüzgar hızının belirlenen sınırları aşması halinde yarışmacıya otomatik olarak bir uçuş tekrarı hakkı teklif edilecektir. Yarışmacı elde ettiği skoru ya da uçuş tekrarı hakkını kullanmayı tercih edebilir. Yarışmacının kararını süratle belirtmesi gerekir.
- Yarışmacı son yaklaşma halinde iken herhangi bir sebeple hedefin görünmesinin engellenmesi durumunda.
- Uçuş halinde bulunan bir başka yarışmacının emniyetini göz önünde bulundurarak yarışmacının uçuş planını değiştirmesi ve hedefe inişe teşebbüs etmemesi durumunda.
- Yarışmacının hedefe yaklaşmasını etkilediği açık bir şekilde fark edilebilen bir başka harici (dış) etkenin bulunması halinde.

9.10 Skorların Verilmesi

Yarışmacılara skorların verilmesi, yere ilk temas ettikleri nokta ile hedefin merkez noktasının kenarı arasındaki mesafenin metre ve santimetre cinsinden ölçülmesiyle yapılır. İnişin tam merkez üzerine yapılmış olması halinde skor 0.00 m. olacaktır.

- Yarışmacının ölçüm alanı dışına iniş yapması halinde, ölçüm alanının yarıçapına eşit olan en yüksek skor verilir.
- İnişin ayaklar üzerine yapılması gerekir. Düşmeye müsaade edilmez. Ölçüm alanı içinde düşen yarışmacı en yüksek skoru alır.

- Düşme şu demektir: Vücudun veya teçhizatın (Hız sistemi, release sistemi veya ayak dinlendirme trapezi hariç kuşamın herhangi bir kısmı buna dahildir) herhangi bir kısmının kanattan önce yere değmesidir.
- Şayet yarışmacı iki ayağı ile birlikte ölçüm alanına temas eder ve ilk temas noktası belirlenemez ise ölçüm, temas noktasının en uç (uzak) noktasından itibaren yapılır.

9.11 Ferdi Skorlar

Bir yarışmacıya ait skor; o yarışmacı tarafından yarışma süresince elde edilen skorların toplamından ibarettir.

9.12 Takım Skorları

Bir takımın skoru; takım üyelerinden her bir turda en iyi 3 (üç) pilotun elde ettikleri skorların toplamı olarak hesaplanır.

Eğer bir takımın üyelerinin sayısı 3 (üç)'den az olacak olursa, o zaman o takıma eksik olan her bir üyesi için her turda en yüksek skor verilir ve bunlar elde edilen skorlara ilave edilir (örnek: bir takımda sadece 2 (iki) yarışmacı olursa bu takımın o turda elde edeceği skoru; iki yarışmacının elde ettikleri skorların toplamına eksik olan bir üye için 1 adet en yüksek puanın ilave edilmesiyle bulunur).

Takım skorlarında en kötü skorun hesap dışı tutulması durumu yoktur. Elde edilen ferdi skorlar takımın skoruna esas olmak üzere ileriye dönük olarak toplanmaya devam edilecektir.

9.13 Skorlarda Eşitlik

Takım skorlarında

Normal yarışmanın sonunda ilk üç takımın skorlarında eşitlik olması durumunda, şartların imkân vermesi halinde bu takımların üyelerinin her biri birer ilave uçuş yapacaklar ve takımların skorları madde 9.12'ye göre hesaplanacaktır. Takımlar arasında hala eşitlik olması durumunda uçuşlara eleme usulü ile eşitlik bozulana kadar devam edilecektir. Yarışma Direktörü tarafından zamanın yetersizliğine karar verilmesi durumunda ise eşit skorlu takımlardan birer üyeye eleme uçuşu yaptırılır.

Ferdi skorlarda

İlk üç sırada yer alan yarışmacıların arasında eşitlik olması durumunda, şartların imkân vermesi halinde yarışmacılar ilave birer uçuş yapacaklardır. Bu uygulama eleme usulü ile eşitlik bozuluncaya kadar devam edecektir. İlave uçuşlarda elde edilen skorlar hesap dışı tutulamazlar.

9.14 Skorların Geçerliliđi

Turun sona ermesinin hemen ardından mümkün olan en çabuk bir Şekilde o turda elde edilen skorlar (kaydedilme tarih ve zamanı açıkça belirtilerek) ilan panosunda ‘‘GEÇİCİ SONUÇLAR’’ uyarısıyla ilan edilir. Bu skorlara yapılacak herhangi bir itirazın, skorların açıklanmasından sonraki 3 () saatlik süre içerisinde yazılı olarak yapılması gerekir. Skorların açıklanmasının ardından 3 () saatlik bir süre geçtikten sonra bu skorlar ‘‘KESİN / RESMİ SONUÇLAR’’ olarak ilan edileceklerdir.

10. ÖDÜLLER

10.1 Organizatör tarafından; dereceye giren ilk 3 takıma kupa ve üyelerine madalya verilecektir. Ayrıca,

- Ferdi klasmanda dereceye giren ilk 3 yarışmacıya,
- Türkiye Klasmanında dereceye giren ilk 3 yarışmacıya,
- Bayanlar Klasmanında dereceye giren ilk 3 yarışmacıya

ayrı ayrı madalyaları verilecektir.

10.2 Őampiyonada genel klasmanda dereceye girecek ilk 3 pilota;

- * 1.ciye 300 
- * 2.ciye 200 
- * 3.cye 100 

olmak üzere toplam 600 dl dağıtılacaktır.